

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

P8_TA(2016)0137

Sektor prywatny i rozwój**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie sektora prywatnego i rozwoju (2014/2205(INI))**

(2018/C 058/23)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Większa rola sektora prywatnego w osiąganiu trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w krajach rozwijających się” (COM(2014)0263) oraz konkluzje Rady na ten temat z dnia 23 czerwca 2014 r. i 12 grudnia 2014 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Globalne partnerstwo na rzecz eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju po roku 2015” (COM(2015)0044),
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Godne życie dla wszystkich” (COM(2013)0092) oraz konkluzje Rady na ten temat z dnia 25 czerwca 2013 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Zwiększanie wpływu unijnej polityki rozwoju – Program działań na rzecz zmian” (COM(2011)0637) oraz konkluzje Rady na ten temat z dnia 14 maja 2012 r.,
- uwzględniając plan działania na rzecz inwestycji prywatnych w celach zrównoważonego rozwoju przedstawiony w sprawozdaniu UNCTAD na temat inwestycji na świecie za 2014 r. ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie promowania rozwoju za pomocą odpowiedzialnych praktyk biznesowych, w tym w odniesieniu do roli przemysłu wydobywczego w krajach rozwijających się ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 listopada 2014 r. w sprawie UE i globalnych ram rozwoju po roku 2015 ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 maja 2015 r. w sprawie finansowania rozwoju ⁽⁴⁾, a zwłaszcza apel o dostosowanie sektora prywatnego do celów zrównoważonego rozwoju,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2014 r. w sprawie roli praw własności, systemu własności oraz tworzenia dobrobytu w procesie likwidacji ubóstwa i wzmocnienia zrównoważonego rozwoju w krajach rozwijających się ⁽⁵⁾,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego z działalności unijnej platformy na rzecz instrumentów łączonych w ramach współpracy zewnętrznej od jej utworzenia do końca lipca 2014 r. (COM(2014)0733),
- uwzględniając deklarację paryską w sprawie skuteczności pomocy z dnia 2 marca 2005 r. oraz program działania z Akry z dnia 4 września 2008 r.,

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0163.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2014)0059.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0196.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0250.

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

- uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 16/2014 pt. „Skuteczność łączenia dotacji z regionalnych instrumentów inwestycyjnych z pożyczkami z instytucji finansowych w celu wsparcia polityki zewnętrznej UE”,
- uwzględniając Partnerstwo z Pusanu w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju z dnia 1 grudnia 2011 r. ⁽¹⁾, w szczególności ust. 32, w którym mowa o potrzebie uznania centralnej roli sektora prywatnego dla innowacyjności, tworzenia dobrobytu, dochodów i miejsc pracy, mobilizowania zasobów krajowych i dzięki temu przyczyniania się do ograniczenia ubóstwa,
- uwzględniając wspólną deklarację w sprawie współpracy publiczno-prywatnej ⁽²⁾ oraz partnerstwo na rzecz dobrobytu ⁽³⁾, które zawarto w wyniku ustaleń części forum w Pusanie poświęconej sektorowi prywatnemu,
- uwzględniając dokument końcowy Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zrównoważonego Rozwoju (Rio +20), która odbyła się w dniach 20-22 czerwca 2012 r., zatytułowany „Takiej przyszłości chcemy” ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka ⁽⁵⁾,
- uwzględniając inicjatywę ONZ Global Compact oraz Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych: Komplementarność i odrębny wkład ⁽⁶⁾,
- uwzględniając ramy polityki inwestycyjnej na rzecz zrównoważonego rozwoju przyjęte przez UNCTAD ⁽⁷⁾,
- uwzględniając strategię rozwoju sektora prywatnego na lata 2013–2017 opracowaną przez Grupę Afrykańskiego Banku Rozwoju pt. „Wspieranie transformacji sektora prywatnego w Afryce” ⁽⁸⁾,
- uwzględniając wydaną przez MOP trójstronną deklarację zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej ⁽⁹⁾,
- uwzględniając deklarację UNIDO z Limy: Ku zrównoważonemu rozwojowi przemysłowemu sprzyjającemu włączeniu społecznemu (ISID) ⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając program godnej pracy MOP,
- uwzględniając art. 9 ust. 2 lit. b) Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, który wprowadza obowiązek zapewnienia, by instytucje prywatne, które oferują urządzenia i usługi ogólnie dostępne lub powszechnie zapewniane, uwzględniały wszystkie aspekty ich dostępności dla osób niepełnosprawnych ⁽¹¹⁾,
- uwzględniając strategię UE na lata 2011–2014 dotyczącą społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (COM(2011)0681),
- uwzględniając ramy rozwoju po roku 2015, w których postrzega się sektor prywatny jako głównego partnera we wdrażaniu, a także rolę w przechodzeniu na gospodarkę ekologiczną,
- uwzględniając dobrowolne wytyczne dotyczące odpowiedzialnego zarządzania dzierżawą gruntów z 2010 r. ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>

⁽²⁾ http://www.mofa.go.jp/mofaj/annai/honsho/seimu/nakano/pdfs/hlf4_5.pdf

⁽³⁾ http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/idg_home/p4p_home

⁽⁴⁾ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>

⁽⁵⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/34873731.pdf>

⁽⁷⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaepcb2012d5_en.pdf

⁽⁸⁾ http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Policy-Documents/2013-2017_-_Private_Sector_Development_Strategy.pdf

⁽⁹⁾ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf

⁽¹⁰⁾ http://www.unido.org/fileadmin/Lima_Declaration.pdf

⁽¹¹⁾ http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convention_accessible_pdf.pdf

⁽¹²⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju oraz opinie Komisji Spraw Zagranicznych i Komisji Handlu Międzynarodowego (A8-0043/2016),
- A. mając na uwadze, że sektor publiczny odgrywa zasadniczą rolę w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju; mając na uwadze, że sektor prywatny napędza dobrobyt i wzrost gospodarczy w każdej gospodarce rynkowej oraz tworzy 90 % miejsc pracy i dochodu w krajach rozwijających się; mając na uwadze, że według ONZ sektor prywatny wytwarza obecnie 84 % PKB w krajach rozwijających się i ma zdolność zapewnienia trwałych podstaw mobilizacji zasobów krajowych, a przez to zmniejszenia uzależnienia od pomocy, pod warunkiem że jest odpowiednio regulowany, przestrzega praw człowieka i norm ochrony środowiska i jest powiązany z konkretną i długoterminową poprawą stanu gospodarki krajowej, zrównoważonym rozwojem i zmniejszaniem nierówności,
- B. mając na uwadze, że zgodnie ze wskaźnikiem ubóstwa Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju 1,2 miliarda ludzi zarabia mniej niż 1,25 USD dziennie; mając na uwadze, że nierówności się pogłębiają i wraz z ubóstwem stanowią jedno z głównych zagrożeń dla stabilności na świecie;
- C. mając na uwadze, że istnieje wyraźny związek między rozwijaniem silnego sektora wytwórczego a ograniczaniem ubóstwa rynkowego: wzrost wartości dodanej produkcji na mieszkańca o 1 % zmniejsza o prawie 2 % liczbę osób ubogich ⁽¹⁾;
- D. mając na uwadze, że konieczne są znaczne nakłady inwestycyjne, a szacowana wysokość środków potrzebnych rocznie w krajach rozwijających się wynosi o 2,4 bln USD więcej niż kwoty obecnie wydawane; mając na uwadze, że finansowanie prywatne może być uzupełnieniem finansowania publicznego, lecz nie może go zastąpić;
- E. mając na uwadze, że ONZ ogłosiła rok 2012 Międzynarodowym Rokiem Spółdzielczości, aby podkreślić rolę spółdzielni w zapewnianiu rozwoju, upodmiotowienia obywateli i ochrony godności ludzkiej oraz wspieraniu milenijnych celów rozwoju (MCR); mając na uwadze, że sektor spółdzielczy na całym świecie liczy około 800 mln członków w ponad 100 krajach i szacuje się, że zapewnia ponad 100 mln miejsc pracy na całym świecie;
- F. mając na uwadze, że mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MMŚP), będące podstawą każdej gospodarki rynkowej, zmagają się ze znacznie większymi obciążeniami regulacyjnymi w krajach rozwijających się niż w UE, a większość z nich działa w sferze gospodarki nieformalnej, przez co boryka się z brakiem stabilności i nie ma dostępu do ochrony prawnej, praw pracowniczych i do finansowania; mając na uwadze, że według raportu Banku Światowego na temat prowadzenia działalności gospodarczej w 2014 r. („Doing Business 2014”) największe obciążenia regulacyjne występują w krajach najbiedniejszych ⁽²⁾;
- G. mając na uwadze, że uprzemysłowienie (zwłaszcza dzięki rozwojowi lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz małych i średnich zakładów przemysłowych) jest motorem dobrobytu i rozwoju;
- H. mając na uwadze, że w deklaracji ONZ o prawie do rozwoju z 1986 r. uznano rozwój za podstawowe prawo człowieka; mając na uwadze, że w deklaracji tej zawarto zobowiązanie do podejścia opartego na prawach człowieka i charakteryzującego się urzeczywistnianiem wszystkich praw człowieka (gospodarczych, społecznych, kulturalnych, obywatelskich i politycznych); mając również na uwadze zawarte w deklaracji zobowiązanie do zacieśniania współpracy międzynarodowej;

⁽¹⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

⁽²⁾ Grupa Banku Światowego, Doing Business 2014: Understanding Regulations for Small and Medium-Size Enterprises [„Prowadzenie działalności gospodarczej w 2014 r.: regulacje dla małych i średnich przedsiębiorstw”], 29 października 2013 r.

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

- I. mając na uwadze, że bezpośrednie inwestycje zagraniczne mogą przyczyniać się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, o czym mowa we przygotowanym przez UNCTAD projekcie planu działania dotyczącego inwestycji w cele zrównoważonego rozwoju (plan działania na rzecz wspierania wkładu sektora prywatnego ⁽¹⁾), pod warunkiem że inwestycje te są należycie uregulowane i powiązane z konkretnymi usprawnieniami w gospodarce krajowej, zwłaszcza jeśli chodzi o transfer technologii i tworzenie możliwości szkolenia dla miejscowej siły roboczej, w tym kobiet i ludzi młodych;
- J. mając na uwadze, że taryfy przywozowe odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu dochodów rządowych i umożliwianiu rozwoju rodzących się gałęzi przemysłu na wewnętrznych rynkach krajów rozwijających się; mając na uwadze, że taryfy przywozowe na przetworzone produkty rolne mogą pozwalać na tworzenie wartości dodanej i miejsc pracy w gospodarce obszarów wiejskich, a także wspierać bezpieczeństwo żywnościowe;
- K. mając na uwadze, że w krajach rozwijających się 60 % miejsc pracy znajduje się w sektorze nieformalnym w mikroprzedsiębiorstwach oraz małych i średnich przedsiębiorstwach (MMŚP), oraz mając na uwadze, że 70 % MMŚP nie otrzymuje finansowania od instytucji finansowych, chociaż potrzebuje go do rozwijania się i tworzenia miejsc pracy;
- L. mając na uwadze, że 51 % największych podmiotów gospodarczych na świecie to korporacje, a 500 największych korporacji wielonarodowych na świecie prowadzi prawie 70 % wymiany handlowej na świecie;
- M. mając na uwadze, że średnia wartość dodana produkcji na mieszkańca w krajach uprzemysłowionych jest 10 razy wyższa niż w krajach rozwijających się i 90 razy wyższa niż w krajach najsłabiej rozwiniętych ⁽²⁾;
- N. mając na uwadze, że politykę podatkową państw rozwiniętych i krajów rozwijających się ograniczają w praktyce wymagania globalnych inwestorów i rynków finansowych; mając na uwadze, że według MFW kraje rozwijające się szczególnie dotyka unikanie opodatkowania przez osoby prawne, ponieważ uzyskiwanie dochodów przez te kraje zależy od podatku od osób prawnych w większym stopniu niż w krajach OECD; mając na uwadze, że praktyki ułatwiające uchylanie się od opodatkowania korporacjom ponadnarodowym i osobom prywatnym są powszechnie stosowane przez państwa członkowskie UE;
- O. mając na uwadze, że panel wysokiego szczebla doradzający sekretarzowi generalnemu ONZ Ban Ki-moonowi w sprawie Agendy rozwoju po 2015 roku stwierdził, po zasięgnięciu opinii dyrektorów generalnych 250 firm (o rocznych dochodach w wysokości 8 bln USD) z 30 krajów, że strategie korporacyjne muszą obejmować pojęcie zrównoważonego rozwoju, by przedsiębiorstwa mogły wykorzystać możliwości handlowe do wspierania zrównoważonego wzrostu; mając na uwadze, że gotowość sektora prywatnego do wnoszenia wkładu w zrównoważony rozwój często hamuje brak wyraźnych modeli nawiązywania przez przedsiębiorstwa partnerstwa z sektorem publicznym; mając na uwadze, że sektor prywatny jest potencjalnym dostawcą towarów i usług dla ubogich wspólnot i osób, gdyż może obniżyć koszty, zwiększyć wybór dostępnych towarów i usług i dostosować je konkretnych potrzeb danych społeczności i osób, a także przyczynić się do upowszechniania gwarancji i norm środowiskowych i społecznych;
- P. mając na uwadze, że wobec braku powszechnie akceptowanej definicji partnerstwo publiczno-prywatne (PPP) można zdefiniować jako wielostronne ustalenia między podmiotami prywatnymi, organami publicznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, które dążą do osiągnięcia celu publicznego przynoszącego wzajemne korzyści dzięki dzieleniu się zasobami lub wiedzą fachową;
- Q. mając na uwadze, że europejskie instytucje finansujące rozwój, czyli grupa 15 dwustronnych instytucji odgrywających ważną rolę w zapewnianiu długoterminowego finansowania sektora prywatnego w gospodarce krajów rozwijających się i przechodzących reformy, dążą do inwestowania w przedsiębiorstwa przynoszące różne efekty rozwojowe, od niezawodnych dostaw energii elektrycznej i czystej wody po zapewnianie finansowania MŚP oraz dostępu do rynków małym gospodarstwom rolnym;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf

⁽²⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

- R. mając na uwadze, że PPP są od dziesięcioleci powszechną praktyką w krajach rozwiniętych, szczególnie w krajach europejskich i w Stanach Zjednoczonych, i są obecnie szeroko wykorzystywane przez większość darczyńców w krajach rozwijających, realizując w przybliżeniu 15-20 % łącznych inwestycji w infrastrukturę;
- S. mając na uwadze, że 2,5 miliarda osób, w większości kobiety i ludzie młodzi z krajów rozwijających się, jest wykluczonych ze środowisk biznesowych i formalnego sektora finansowego oraz nie ma możliwości posiadania dóbr i gruntów na własność; mając na uwadze, że we wszystkich grupach dochodowych w krajach rozwijających się wciąż utrzymuje się między kobietami i mężczyznami różnica wynagrodzeń na poziomie 6-9 punktów procentowych; mając na uwadze, że dialog społeczny to ważne narzędzie wspierania równouprawnienia płci w miejscu pracy oraz zmieniania modelu niedostatecznej reprezentacji w środowiskach biznesowych w krajach rozwijających się;
- T. mając na uwadze, że odpowiednio przygotowane i skutecznie wdrożone PPP mają zdolność długoterminowego zmobilizowania funduszy prywatnych i publicznych, tworzenia innowacji w modelach technologicznych i biznesowych oraz uwzględnienia wbudowanych mechanizmów do zapewniania rozliczalności takich partnerstw z wyników działań na rzecz rozwoju;
- U. mając na uwadze, że PPP w krajach rozwijających się koncentrują się jak dotąd głównie na sektorach energii, infrastruktury i telekomunikacji, natomiast ich potencjał w takich sektorach jak rolnictwo, edukacja, technologie ekologiczne, badania i innowacje, opieka zdrowotna i prawa własności, jest w znacznym stopniu niewykorzystany;
- V. mając na uwadze, że niemal dwie trzecie pożyczek udzielonych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) państwom Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) w ostatnich 10 latach były przeznaczone na działania sektora prywatnego; mając na uwadze, że instrument inwestycyjny EBI utworzony na mocy umowy z Kotonu uznano za wyjątkowy, zdolny do ponoszenia ryzyka fundusz odnawialny przeznaczony na finansowanie inwestycji podwyższonego ryzyka stanowiących wsparcie rozwoju sektora prywatnego;
- W. mając na uwadze, że co roku do osób w wieku produkcyjnym w krajach rozwijających się dołącza 45 mln osób poszukujących pracy⁽¹⁾, podczas gdy 34 % przedsiębiorstw w 41 krajach przyznaje, że nie może znaleźć odpowiednich pracowników;
- X. mając na uwadze, że – w kontekście Programu działań na rzecz zmian – łączenie wsparcia uznano za ważne narzędzie przyciągania dodatkowych zasobów przez połączenie dotacji UE z pożyczkami lub kapitałem zapewnianym przez podmioty publiczne lub prywatne; mając jednak na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 16/2014 w sprawie łączenia wsparcia stwierdzono, że w niemal połowie skontrolowanych projektów brakowało wystarczającego potwierdzenia zasadności dotacji, a w wielu tych przypadkach istniały przesłanki świadczące o tym, że inwestycje doszłyby do skutku nawet bez wkładu ze strony UE;
- Y. mając na uwadze, że przemysł wytwórczy, który w 2009 r. zapewniał około 470 mln, a w 2013 r. około pół miliarda miejsc pracy na całym świecie⁽²⁾, ma ogromny potencjał generowania zatrudnienia i bogactwa oraz zapewniania godnych miejsc pracy wysokiej jakości;
- Z. mając na uwadze, że światowe bogactwa są w coraz większym stopniu skupione w rękach wąskiej elity, a według szacunków do 2016 r. najbogatszy 1 % ludzkości będzie właścicielem ponad połowy światowych dóbr;
- AA. mając na uwadze, że sprawiedliwe i progresywne opodatkowanie uwzględniające kryteria dobrobytu i sprawiedliwości społecznej odgrywa kluczową rolę w zmniejszaniu nierówności, gdyż kształtuje redystrybucję bogactw od obywateli o wyższych dochodach do najbardziej potrzebujących osób w danym kraju;

⁽¹⁾ Building an employment-Oriented Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth (Budowanie ukierunkowanych na zatrudnienie ram silnego, trwałego i zrównoważonego wzrostu) – w „Challenges of Growth, Employment and Social Cohesion” (Wyzwania związane z wzrostem, zatrudnieniem i spójnością społeczną), dokument informacyjny przygotowany na konferencję na wysokim szczeblu MOP-MFW, MOP, 2010.

⁽²⁾ https://www.unido.org/fileadmin/user_media/Research_and_Statistics/UNIDO_IDR_2013_main_report.pdf

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

Długoterminowa strategia współpracy z sektorem prywatnym

1. przyznaje, że odpowiednio regulowane inwestycje prywatne w krajach rozwijających się mogą przyczynić się do osiągnięcia wyznaczonych przez ONZ celów zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z dnia 12 grudnia 2014 r. dotyczące wzmocnienia roli sektora prywatnego we współpracy na rzecz rozwoju i zgadza się z nimi; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą wspierania sektora prywatnego w stawianiu się – obok innych organizacji rządowych i pozarządowych działających na rzecz rozwoju oraz integracyjnych modeli biznesowych, np. spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych – ważnym partnerem w dążeniu do zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu w ramach celów zrównoważonego rozwoju ONZ, co oznacza zobowiązanie do dobrego zarządzania, ograniczania ubóstwa i tworzenia bogactw w drodze zrównoważonych inwestycji, a także do zmniejszania nierówności, wspierania praw człowieka i norm środowiskowych oraz umacniania pozycji gospodarki lokalnej; podkreśla konieczność pełnego zrozumienia i uznania odmiennych ról podmiotów sektora prywatnego i publicznego przez wszystkie zaangażowane strony;
2. wzywa Komisję, by dalej czynnie uczestniczyła w rozmowach dotyczących programu działań do roku 2030, a równocześnie uznała różnorodność sektora prywatnego i wyzwania, jakie trzeba podjąć, by złagodzić ubóstwo osób najbardziej zmarginalizowanych i tych, do których najtrudniej jest dotrzeć; uważa, że w każdej strategii politycznej UE mającej na celu zaangażowanie sektora prywatnego w działania na rzecz rozwoju należy sprecyzować, do której części sektora prywatnego jest ona skierowana;
3. podkreśla, że przyszłe partnerstwa w ramach programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 muszą w większym stopniu koncentrować się na ograniczaniu ubóstwa i nierówności; przypomina, że oficjalna pomoc rozwojowa (ODA) musi być nadal kluczowym narzędziem walki z wszelkimi formami ubóstwa i służyć zaspokajaniu podstawowych potrzeb społecznych w krajach rozwijających się, i nie może jej zastąpić finansowanie ze źródeł prywatnych; uznaje możliwości przyciągania prywatnych środków finansowych pod warunkiem zachowania przejrzystości, rozliczalności, odpowiedzialności za własny rozwój oraz dostosowania do priorytetów danego kraju i zagrożeń dla zdolności obsługi zadłużenia;
4. apeluje o większe inwestycje publiczne w usługi publiczne dostępne dla wszystkich, zwłaszcza w sektorze transportu, dostępu do wody pitnej, zdrowia i edukacji;
5. uważa, że sektor prywatny i sektor publiczny są najskuteczniejsze, gdy działają wspólnie w celu stworzenia zdrowego środowiska dla inwestycji i działalności przedsiębiorstw oraz zapewnienia podstaw wzrostu gospodarczego; podkreśla, że wszelkie partnerstwa i sojusze z sektorem prywatnym muszą koncentrować się na priorytetowych wspólnych wartościach, które dają zgodność celów biznesowych z celami UE w dziedzinie rozwoju i spełniają międzynarodowe normy skuteczności rozwoju; uważa, że muszą one być współtworzone i współzarządzane z danymi krajami partnerskimi, by zapewnić podział ryzyka, odpowiedzialności i korzyści, muszą być racjonalne kosztowo, obejmować precyzyjne cele rozwojowe i regularne etapy pozwalające na ocenę, a także cechować się wyraźną rozliczalnością i przejrzystością;
6. z zadowoleniem przyjmuje rolę odgrywaną przez inwestycje zagranicznego sektora prywatnego w krajach rozwijających się w stymulowaniu ich rozwoju; ponadto podkreśla znaczenie zachęcania do odpowiedzialnych inwestycji, które wspierają rynki lokalne i przyczyniają się do ograniczania ubóstwa;
7. popiera prace Stowarzyszenia Europejskich Instytucji Finansowania Rozwoju, gdyż jego członkowie zapewniają wsparcie kapitałowe przedsiębiorstwom w krajach rozwijających się w formie bezpośrednich inwestycji w przedsiębiorstwa, a także pośrednio przez powierzenie kapitału lokalnym bankom komercyjnym i funduszom private equity rynków wschodzących oraz koncentrują się na mikroprzedsiębiorstwach oraz małych i średnich przedsiębiorstwach; wzywa Komisję, by przez finansowanie i współpracę wspierała tego typu programy ze względu na szczególne znaczenie sektora prywatnego w krajach rozwijających się;
8. wzywa do opracowania skuteczniejszych standardów przejrzystości i rozliczalności przedsiębiorstw technologicznych UE w związku z eksportem technologii, które mogą być wykorzystywane do łamania praw człowieka, ułatwiania korupcji lub prowadzenia działań sprzecznych z interesami UE w dziedzinie bezpieczeństwa;
9. podkreśla, że strategię polityczną UE dotyczące handlu, inwestycji i rozwoju są ze sobą powiązane i wywierają bezpośredni wpływ w krajach rozwijających się; przypomina, że art. 208 traktatu lizbońskiego ustanawia zasadę spójności polityki na rzecz rozwoju, która wymaga uwzględniania celów współpracy na rzecz rozwoju przy realizowaniu polityki mogącej wywierać wpływ na kraje rozwijające się; apeluje o ocenę wpływu wywieranego na rozwój przez wszystkie strategię polityczną dotyczące handlu i inwestycji, zwłaszcza w odniesieniu do powszechnego dostępu do towarów i usług świadczonych w interesie ogólnym; podkreśla znaczenie przeprowadzenia przeglądu rozdziałów dotyczących zrównoważonego rozwoju we wszystkich przyszłych dwustronnych umowach handlowych w celu włączenia do nich skutecznych systemów sprawozdawczości dla sektora prywatnego;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

10. podkreśla potrzebę zbadania możliwości szerszego zaangażowania sektora prywatnego w europejską politykę sąsiedztwa, aby przyczyniał się on do tworzenia wzrostu gospodarczego i miejsc pracy w krajach sąsiadujących z UE, np. przez udostępnianie wiedzy o zapewnianiu dostępu do kapitału;
11. wzywa Komisję, by w pierwszej kolejności propagowała, wspierała i finansowała partnerstwa publiczno-prywatne oraz by przy wdrażaniu wraz z sektorem prywatnym programów rozwojowych uwzględniała obowiązkowe i publicznie dostępne oceny ex ante skutków społecznych i skutków dotyczących ubóstwa;
12. zwraca się do UE, by włączała do tych działań formalne konsultacje z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i społecznościami, których bezpośrednio i pośrednio dotyczą projekty rozwojowe;
13. podkreśla ogromny potencjał wartości dodanej UE w partnerstwie z sektorem prywatnym, przy ścisłej koordynacji z państwami członkowskimi i odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi, z których wiele ma udokumentowane osiągnięcia we współpracy z sektorem prywatnym; podkreśla, że w pełni funkcjonująca gospodarka rynkowa opierająca się na praworządności wciąż jest ważnym motorem rozwoju gospodarczego i społecznego oraz że prowadzona przez UE polityka rozwoju powinna odzwierciedlać ten fakt;
14. z zadowoleniem przyjmuje „Ramy zaangażowania przedsiębiorstw w działalność Organizacji Narodów Zjednoczonych”, w których podkreślono, że silny sektor prywatny tworzący wzrost gospodarczy ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju oraz że sektor prywatny „wnosi istotny wkład we wspólny postęp gospodarczy, społeczny i środowiskowy”;
15. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie sektora prywatnego w prace forum wysokiego szczebla OECD ds. skuteczności pomocy; w związku z tym ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje inicjatywy dotyczące innowacyjnych metod przyciągania prywatnych środków finansowych przeznaczonych na rozwój oraz wspólną deklarację z Pusanu z 2011 r. zatytułowaną „Rozszerzenie i zacieśnienie współpracy sektora publicznego i prywatnego na rzecz szerszego, sprzyjającego włączeniu społecznemu i zrównoważonego wzrostu”;
16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wciąż rośnie udział niewiązanej pomocy dwustronnej, ale jednocześnie wyraża zaniepokojenie z powodu utrzymywania się formalnych i nieformalnych form pomocy wiązanej⁽¹⁾; wzywa UE i jej państwa członkowskie, by wywiązały się z powziętego w konsensusie europejskim w sprawie rozwoju zobowiązania do „propagowania dalszego niewiązania pomocy wykraczającego poza istniejące zalecenia OECD”; podkreśla potencjał tworzenia wzrostu leżących w dalszej pomocy niewiązanej, która byłaby korzystna dla lokalnych sektorów przemysłu w krajach rozwijających się; apeluje o podniesienie wysokości realnej pomocy oraz o tworzenie trwałych łańcuchów wartości dodanej na szczeblu regionalnym i lokalnym; wzywa do dalszego wzmocnienia pozycji podmiotów lokalnych oraz do położenia nacisku na tworzenie trwałych łańcuchów wartości dodanej na szczeblu regionalnym i lokalnym; podkreśla znaczenie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój na szczeblu lokalnym i regionalnym, własnych strategii krajowych państw partnerskich oraz programów reform, a także wkładu projektów na rzecz rozwoju i wartości dodanej tworzonej przez zapewnienie lokalnych łańcuchów dostaw; uważa, że polityka rozwoju ma do odegrania ważną rolę w eliminowaniu podstawowych przyczyn bieżących przepływów migracyjnych w kierunku UE;
17. uznaje również prawo wszystkich krajów, zwłaszcza krajów rozwijających się, do nakładania tymczasowych ograniczeń kapitałowych w celu zapobiegania kryzysom finansowym wynikającym z krótkoterminowych i niestabilnych przepływów prywatnych środków finansowych; apeluje o usunięcie ze wszystkich umów handlowych i inwestycyjnych, w tym na szczeblu WTO, ograniczeń uniemożliwiających korzystanie z tego prawa;
18. zauważa, że wspierając sektor prywatny, UE musi uwzględniać dostępność, ponieważ wykluczenie znacznej części społeczeństwa, np. osób niepełnosprawnych, pozbawia przedsiębiorstwa prywatne rynku o niebagatelnych rozmiarach;

Wsparcie dla lokalnego sektora prywatnego w krajach rozwijających się

19. zwraca uwagę, że na MMŚP w krajach rozwijających się mogą być nakładane znacznie większe obciążenia regulacyjne niż w UE oraz że przedsiębiorstwa te nie mogą skorzystać z ochrony prawnej i wykonywać praw własności, a ponadto prowadzą działalność w zmiennych warunkach gospodarki nieformalnej; podkreśla w tym względzie znaczenie systemów rejestracji gruntów; podkreśla konieczność wspierania lokalnego sektora prywatnego w krajach rozwijających się, np. przez dostęp do finansowania i propagowanie przedsiębiorczości; wzywa Komisję, innych darczyńców i agencje ds. rozwoju, by w większym stopniu wspierali tworzenie potencjału krajowych MŚP;

⁽¹⁾ ActionAid (2005): Real Aid An Agenda for Making Aid Work (Realna pomoc. Program skuteczności pomocy), s. 4.

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

20. wzywa UE do wspierania opracowanych w danym kraju strategii rozwoju kształtujących wkład sektora prywatnego w rozwój przez włączanie sektora prywatnego w ramy rozwoju skupiające się na krajowych spółdzielniach, MSP i mikroprzedsiębiorstwach, zwłaszcza na małych gospodarstwach rolnych, gdyż oferują one największy potencjał równomiernego rozwoju w kraju;

21. podkreśla potrzebę większego wspierania partnerstwa z krajami rozwijającymi się służącego poprawie ich ram regulacyjnych przez tworzenie środowiska sprzyjającego inicjatywom prywatnym, zapewnianie mechanizmów wspierania przedsiębiorstw, a zarazem dążenie do właściwej równowagi między tworzeniem klimatu sprzyjającego inwestycjom a ochroną interesów publicznych i środowiska dzięki regulacjom; zauważa, że należy ułatwić tworzenie w krajach rozwijających się wiarygodnych systemów bankowych i administracji podatkowej, mogących zapewnić wydajne zarządzanie finansowe i gospodarowanie funduszami publicznymi i prywatnymi; wzywa rządy partnerskie do wprowadzenia klauzuli wygaśnięcia umożliwiającej unieważnienie zbędnych środków; zauważa, że prawodawstwo należy poddawać ocenie skutków, aby oszacować ujemny przyrost miejsc pracy i zagrożenia dla norm środowiskowych;

22. apeluje do UE, aby zwiększała zdolność krajów rozwijających się do mobilizacji dochodów krajowych w walce z uchylaniem się od opodatkowania, korupcją i nielegalnymi przepływami finansowymi, a szczególnie aby pomagała krajom najslabiej rozwiniętym i państwom niestabilnym w budowaniu skuteczniejszych i bardziej stabilnych instytucji zarządzających, w tym przez tworzenie sprawiedliwych i skutecznych systemów podatkowych; apeluje do UE, by w tym celu udoskonalila pomoc finansową i techniczną dla krajów rozwijających się, by zapewnić wyższy poziom przejrzystości i rozliczalności; wzywa UE, jej państwa członkowskie i wszystkie odpowiednie organizacje oraz kraje rozwinięte i rozwijające się, które w 2011 r. podpisały partnerstwo z Pusanu w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju, aby wywiązały się z zobowiązania do wzmoczenia wysiłków mających na celu walkę z korupcją i nielegalnymi przepływami finansowymi;

23. wzywa DG Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju do współpracy z DG ds. Wzrostu przy powielaniu regionalnych struktur wspierania MMSP w krajach rozwijających się na wzór Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, mających pomagać im w legalnym prowadzeniu działalności, zdobywaniu dostępu do finansowania i kapitału, wchodzeniu na rynek i pokonywaniu barier prawnych, a w szczególności wspierać umacnianie organizacji pośredniczących, które je reprezentują; podkreśla, że takie struktury mogą z biegiem czasu utorać drogę dla lokalnych i regionalnych partnerstw publiczno-prywatnych w dziedzinach od agrobiznesu po szkolenia zawodowe i programy opieki zdrowotnej, ułatwiając budowanie potencjału, przekazywanie wiedzy i doświadczenia oraz wspólne korzystanie z zasobów lokalnych i międzynarodowych;

24. przypomina, że UE jest odpowiedzialna za wspieranie sprawiedliwego globalnego systemu podatkowego, co wymaga wprowadzenia faktycznie obowiązkowych wymogów dotyczących sprawozdawczości korporacji transnarodowych w rozbiciu na poszczególne kraje, stworzenia publicznych rejestrów rzeczywistych właścicieli spółek, funduszy powierniczych i podobnych podmiotów prawnych, zapewnienia automatycznej wymiany informacji podatkowych oraz sprawiedliwego podziału prawa do nakładania podatków przy negocjowaniu konwencji podatkowych i umów inwestycyjnych z krajami rozwijającymi się; uważa również, że instytucje finansowania rozwoju powinny inwestować wyłącznie w te przedsiębiorstwa i fundusze, które wykazują chęć publicznego ujawnienia rzeczywistych właścicieli oraz prowadzenia sprawozdawczości finansowej w rozbiciu na poszczególne kraje;

25. przypomina, że systemy taryfowe są zasadniczym elementem otoczenia regulacyjnego dostosowanego do rozwoju sektora prywatnego sprzyjającego ubogim i do tworzenia miejsc pracy; z zaniepokojeniem odnotowuje jednak, że umowy o partnerstwie gospodarczym wprowadzają ograniczenie taryf przywozowych w wielu sektorach gospodarki AKP, podczas gdy zniesienie wszystkich taryf na przywóz z UE znacznie obniżyłoby dochody taryfowe, a w niektórych przypadkach zmniejszyłoby aż o 15-20 % dochody rządowe; apeluje do UE o dostosowanie jej polityki handlowej do zasady spójności polityki na rzecz rozwoju;

26. z zadowoleniem przyjmuje pulę środków EBI na finansowanie skutków w kwocie 500 mln EUR w ramach instrumentu inwestycyjnego umowy z Kotonu, która umożliwia EBI zwiększenie współpracy z sektorem prywatnym w bardziej ryzykownych obszarach i trudniejszych środowiskach; ubolewa z powodu ograniczenia środków EBI przeznaczonych na pożyczki dla Azji; podkreśla, że wszystkie inwestycje EBI w ramach instrumentu inwestycyjnego umowy z Kotonu powinny być spójne z opracowanymi w danym kraju strategiami rozwoju, zgodnie z zasadą demokratycznej odpowiedzialności za własny rozwój;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

27. podkreśla, że w państwach niestabilnych i krajach, w których zakończył się konflikt, przeszkody dla sektora prywatnego są większe niż gdzie indziej i wymagają bardziej ukierunkowanego podejścia w celu poprawy klimatu inwestycyjnego oraz zniesienia ograniczających, przestarzałych uregulowań dotyczących biznesu, a także wyeliminowania rabunkowych zachowań i wysokiego poziomu korupcji; w związku z tym zaleca, by Komisja zainicjowała dialog na temat reformy polityki z krajami partnerskimi i sektorem prywatnym w celu przezwyciężenia głębokiej nieufności między rządami a sektorem prywatnym, powstającej tradycyjnie w wyniku pogoni za zyskiem, kumoterstwa i braku legitymacji;

28. wzywa Komisję, państwa członkowskie i kraje rozwijające się do zwiększenia wysiłków na rzecz wzmocnienia pozycji gospodarczej kobiet oraz wprowadzenia mechanizmów wsparcia dla przedsiębiorczyń; odnotowuje udowodnioną skuteczność ukierunkowanego na oszczędności podejścia do włączania kobiet w działalność finansową; zaleca uwzględnianie problematyki płci we wszystkich programach partnerstwa, w połączeniu ze szkoleniami z zakresu przedsiębiorczości dla kobiet, ludzi młodych, osób niepełnosprawnych oraz ukierunkowanych kobiecych sieci aniołów biznesu; apeluje o większe wsparcie dla miejscowych przedsiębiorczyń, aby umożliwić im czerpanie korzyści ze wzrostu gospodarczego, którego motorem jest sektor prywatny; zaleca przyjęcie środków na rzecz monitorowania procesu wzmocnienia pozycji kobiet i zauważa, że według MFW dochód na mieszkańca wzrósłby znacznie, gdyby kobiety na równi z mężczyznami uczestniczyły w rynku pracy;

Zaangażowanie europejskiego i międzynarodowego sektora przedsiębiorstw w osiągnięcie zrównoważonego rozwoju

29. podkreśla, że potencjał wkładu sektora prywatnego w długoterminowy zrównoważony rozwój wykracza poza zasoby finansowe, doświadczenie i wiedzę fachową tego sektora, i obejmuje również tworzenie lokalnych łańcuchów wartości i kanałów dystrybucji, które przynoszą miejsca pracy, zmniejszanie ubóstwa i nierówności, wspieranie praw i szans kobiet, a także zrównoważenie środowiskowe, większy zasięg oddziaływania i lepszą skuteczność oraz lepszą dostępność rynkową i cenową produktów, usług i technologii; wzywa, by europejskie starania na rzecz rozwoju odgrywały istotną rolę we wdrażaniu uzgodnionych norm międzynarodowych, np. wytycznych ONZ dotyczących działalności gospodarczej i praw człowieka oraz norm Międzynarodowej Organizacji Pracy, w tym we współpracy z przedsiębiorstwami i inwestorami w celu zapewnienia pełnej zgodności ze wspomnianymi wytycznymi oraz z wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych w ich działalności biznesowej i w łańcuchach dostaw w krajach rozwijających się;

30. podkreśla, że dialog społeczny ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia rzeczywistego zaangażowania sektora prywatnego w rozwój; podkreśla odpowiedzialność krajów rozwijających się za wspieranie dialogu społecznego między pracodawcami z sektora prywatnego, pracownikami i rządami krajowymi jako sposobu na poprawę dobrego zarządzania i stabilności państwa; w szczególności wzywa kraje rozwijające się do zagwarantowania, że tym dialogiem społecznym objęte zostaną również strefy przetwórstwa wywozowego (EPZ) i klastry przemysłowe;

31. podkreśla, że sektor prywatny, a zwłaszcza lokalne MŚP, muszą uczestniczyć w dialogu politycznym wraz z innymi partnerami w dziedzinie rozwoju, by ułatwić wzajemne zrozumienie i sprostać oczekiwaniom, zapewniając jednocześnie wydajność i przejrzystość; w związku z tym podkreśla ważną rolę delegatur UE w krajach rozwijających się jako platformy takiego dialogu; podkreśla pozytywną rolę spółdzielni jako katalizatorów rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu i ich zdolność do wzmocnienia pozycji wspólnot przez tworzenie miejsc pracy i dochodów; w szczególności zaznacza, że pracownicy utworzyli spółdzielnie i stowarzyszenia świadczące wspólne usługi, aby przyczynić się do samozatrudnienia w gospodarce nieformalnej, natomiast na obszarach wiejskich spółdzielcze kasy oszczędnościowe i spółdzielnie kredytowe zapewniają dostęp do usług bankowych, które są niedostępne w wielu społecznościach, a także finansują tworzenie małych przedsiębiorstw i mikroprzedsiębiorstw; przyznaje, że sektor prywatny obejmuje takie podmioty jak przedsiębiorstwa społeczne i organizacje sprawiedliwego handlu, których działania są nieodłączne od zasad społecznych i środowiskowych; wzywa Komisję, by w działaniach dotyczących roli sektora prywatnego w rozwoju uznała wysiłki tych podmiotów;

32. wzywa Komisję, by opowiedziała się za propozycją inwestorów i innych zainteresowanych podmiotów dotyczącą wsparcia wiążących zasad sprawozdawczości przedsiębiorstw w sprawach społecznych, środowiskowych oraz dotyczących praw człowieka, spójnych z dyrektywą UE w sprawie sprawozdawczości niefinansowej i ujętych łącznie w nowo zaproponowanych celach zrównoważonego rozwoju ONZ;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

33. zwraca się do UE, by przyczyniła się do umacniania i tworzenia struktur, sieci i instytucji krajowych podmiotów sektora prywatnego, szczególnie MMŚP, z uwagi na ich rolę w kształtowaniu polityki krajowej i regionalnej;

34. podkreśla, że jedno z najważniejszych ograniczeń w zwiększaniu udziału podmiotów prywatnych w działaniach prowadzonych w krajach rozwijających się wynika z braku projektów mogących uzyskać finansowanie od banków ze względu na słabe ramy prawne, instytucjonalne i fiskalne oraz zdolności egzekwowania prawa, jak również z braku zasobów na planowanie inwestycji i przygotowanie projektów; apeluje o zwiększenie pomocy technicznej dla sektora przedsiębiorstw publicznych krajów partnerskich w celu zwiększenia ich zdolności do przyjęcia na siebie odpowiedzialności za zarządzanie partnerstwami publiczno-prywatnymi oraz odpowiedzialności za przedsięwzięcie na zakończenie procesu; podkreśla, że sektor prywatny musi planować długoterminowe inwestycje z myślą o zyskach, gdyż jest on zależny od udziałowców i w przeciwnym razie nie miałby długofalowej wizji niezbędnej do osiągnięcia zysków w sektorach społecznych, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju społecznego;

35. zauważa, że udział inwestorów prywatnych w infrastrukturze w krajach rozwijających się znacznie wzrósł – z 18 mld USD w 1990 r. do 150 mld USD w 2013 r.; wzywa do dalszego zaangażowania w tym zakresie i zauważa, że brak dostępu do infrastruktury jest główną przeszkodą w rozwoju sektora prywatnego, szkodzącą wynikom i tworzeniu miejsc pracy;

36. podkreśla znaczny potencjał PPP w rolnictwie, wymagający jednak jasno zdefiniowanych i solidnych ramach prawnych w dziedzinie praw własności i bezpiecznej dzierżawy ziemi, aby zapobiec grabieży ziemi oraz zapewnić większą i rzeczywistą produkcję rolną; z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie w 2014 r. programu UE na rzecz lepszego zarządzania gruntami w krajach afrykańskich; zaleca UE i jej delegaturom, by we współpracy z rządami partnerskimi, a także z EBI, Międzynarodowym Funduszem Rozwoju Rolnictwa (IFAD) oraz innymi podobnymi organami odgrywały większą rolę we włączaniu sektora prywatnego w opracowywanie rozwiązań rynkowych dla wyzwań w sektorze rolnictwa; podkreśla potrzebę wprowadzenia zachęt finansowych w celu uniknięcia wykluczenia ubogiej ludności zamieszkującej odległe rejony i rolników uprawiających rośliny niebędące przedmiotem większego zainteresowania na rynku lub raczej nieatrakcyjne dla partnerów z sektora agrobiznesu; podkreśla, że gwarancje powinny obejmować społeczną i środowiskową ocenę ryzyka, konsultacje z prawowitymi przedstawicielami odnośnych społeczności i ich dobrowolną, uprzednią i świadomą zgodę na realizację danego projektu, a także wsparcie prawne dla tych społeczności, jeśli wystąpi taka potrzeba; zwraca się do Komisji o włączenie do projektów procedur monitorowania i o negocjowanie przeglądu umów, które okazały się szkodliwe dla miejscowej ludności;

37. podkreśla zagrożenia związane z partnerstwami publiczno-prywatnymi w rolnictwie, w tym ryzyko grabieży ziemi, i zaznacza, że zagrożeniom tym należy zapobiegać; podkreśla znaczenie ukierunkowania pomocy na drobnych rolników, a zwłaszcza kobiety; wzywa Komisję do powiązania wszelkich partnerstw publiczno-prywatnych w sektorze rolnictwa obejmujących udział środków UE z całościowymi środkami ochrony drobnych rolników, pasterzy i innych szczególnie narażonych użytkowników gruntów przed potencjalną utratą dostępu do ziemi lub wody; podkreśla, że gwarancje powinny obejmować społeczną i środowiskową ocenę ryzyka, jako warunek rozpoczęcia danego projektu, a także wsparcie prawne dla tych społeczności, jeśli wystąpi taka potrzeba; zaleca zastąpienie projektów nowego sojuszu grupy G8 inicjatywami kompleksowego programu rozwoju rolnictwa w Afryce (CAADP); podkreśla, że rekompensaty finansowe i społeczne muszą przybrać postać wiążących zobowiązań i że zawsze należy brać pod uwagę alternatywne plany rozwoju;

38. zaleca, by UE dalej wspierała projekty w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i ekologicznych w krajach rozwijających się, zwłaszcza na oddalonych obszarach wiejskich, z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że jednym z priorytetów puli środków EBI na finansowanie skutków są inwestycje w energię, powszechnie uznawane za kluczowy element uwolnienia wzrostu gospodarczego w Afryce; oczekuje, że innowacyjne instrumenty finansowania będą katalizatorami inwestycji sektora prywatnego w energię ze źródeł odnawialnych, efektywność energetyczną oraz dostęp do energii; zachęca również EBI i europejskie instytucje finansujące rozwój do dalszego finansowania projektów inwestycyjnych służących łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowania się do niej w Afryce, zgodnie z zaangażowaniem i zobowiązaniami UE wynikającymi z ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC); przypomina, że priorytetowo należy traktować projekty rozproszonej produkcji energii na małą skalę, ze źródeł odnawialnych niepołączonych z główną siecią energetyczną, aby zagwarantować dostęp do energii na obszarach wiejskich, unikając jednocześnie potencjalnego negatywnego wpływu dużej infrastruktury energetycznej na społeczeństwo i środowisko;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

39. wzywa UE, by w oparciu o kryteria skuteczności rozwoju opracowała solidne ramy regulacyjne, w których musi funkcjonować sektor prywatny, w tym w celu wspierania długoterminowych partnerstw publiczno-prywatnych zawartych w drodze umowy; wzywa UE do wspierania partnerstw publiczno-prywatnych tylko wtedy, kiedy nie są dostępne inne, tańsze i mniej ryzykowne warianty finansowania, co należy ocenić na podstawie analizy opłacalności; wzywa UE do wdrożenia skutecznej polityki gwarancji dotyczących projektów partnerstw publiczno-prywatnych w celu zagwarantowania praw człowieka, w tym praw kobiet;

40. z zadowoleniem przyjmuje osiągnięcia w zakresie łączenia środków publiczno-prywatnych w opiece zdrowotnej i w zapewnianiu lepszego dostępu do leków, a także większego wykorzystywania potencjału transferu technologii w krajach rozwijających się; zaleca, by UE ułatwiała tworzenie nowych możliwości współpracy, wykraczających poza dostęp do leków, by dążyć do zreformowania źle funkcjonujących systemów opieki zdrowotnej w krajach rozwijających się; podkreśla, że wsparcie dla lokalnych MŚP oraz małych i średnich zakładów przemysłowych można zwiększyć nie tylko za pomocą instrumentów finansowych, lecz również przez transfer technologii, tworzenie potencjału, zrównoważony rozwój dostawców oraz powiązania biznesowe;

41. zwraca uwagę na znaczenie zlikwidowania luki między systemem edukacji a rynkiem pracy w krajach rozwijających się; wzywa Komisję do ułatwiania programów i wspierania partnerstw publiczno-prywatnych obejmujących wszystkie zainteresowane strony, od szkół, uniwersytetów i ośrodków szkoleniowych po podmioty sektora prywatnego, aby zaoferować możliwości szkolenia i edukacji dostosowane do rynku; zachęca do tworzenia instytucji dualnego systemu kształcenia zawodowego, w których ludzie młodzi, realizując program praktyk zawodowych skupiający się na praktycznych aspektach danego zawodu, mogą również uczęszczać na wykłady teoretyczne w wyspecjalizowanych szkołach zawodowych;

42. podkreśla, że należy zwiększyć potencjał rządów krajów rozwijających się jako organów regulacyjnych, by pomyślnie osiągnąć zrównoważony rozwój;

Zasady współpracy z sektorem prywatnym

43. podkreśla, że współpraca z sektorem przedsiębiorstw wymaga elastycznego podejścia, dostosowanego nie tylko do oczekiwanych wyników, lecz również do stopnia, w jakim warunki lokalne sprzyjają prywatnym przedsiębiorstwom i inwestycjom; zaleca przyjęcie odmiennego podejścia do krajów najslabiej rozwiniętych i państw niestabilnych; zauważa, że inwestycje i udział sektora prywatnego w osiągnięciu wszystkich celów zrównoważonego rozwoju są bardzo różnicowane w poszczególnych krajach rozwijających się; wzywa darczyńców, aby większość pomocy przekazywanej krajom najslabiej rozwiniętym miała formę dotacji;

44. z zadowoleniem przyjmuje kryteria zawarte w komunikacie Komisji w sprawie sektora prywatnego i rozwoju dotyczące udzielania bezpośredniego wsparcia sektorowi prywatnemu; wzywa do opracowania jasno określonych ram regulujących wszystkie partnerstwa z sektorem prywatnym przez ustalenie punktów odniesienia, np. działań ukierunkowanych na mikroprzedsiębiorstwa, strategii dostępu do kredytów oraz integracji zawodowej grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, kobiet i ludzi młodych, przy czym działania te muszą zapewniać zgodność z zasadą spójności polityki rozwoju, zasadami skuteczności rozwoju oraz celami polityki rozwoju, zwłaszcza w odniesieniu do zmniejszenia ubóstwa i nierówności; jest zdania, że każda decyzja dotycząca propagowania w krajach rozwijających się partnerstw publiczno-prywatnych wykorzystujących łączenie źródeł finansowania powinna bazować na dogłębnej ocenie tych mechanizmów pod kątem wpływu na rozwój, rozliczalności i przejrzystości, a także na wnioskach z wcześniejszych doświadczeń;

45. wyraża zaniepokojenie, że nie zawsze stosowane są gwarancje wykorzystania finansów publicznych do przewidzianych celów; podkreśla konieczność uzgodnienia wymiernych wskaźników wyników oraz mechanizmów monitorowania i oceny w fazie przygotowania projektów, a jednocześnie zagwarantowania zgodności inwestycji z uznanymi na arenie międzynarodowej prawami człowieka, normami społecznymi i środowiskowymi oraz zasadami przejrzystości, a także zapewnienia uczciwego płacenia przez sektor prywatny należnej części podatków; podkreśla znaczenie oceny ryzyka, zdolności obsługi zadłużenia, przejrzystości i ochrony inwestycji; podkreśla znaczenie formalnej konsultacyjnej i kontrolnej roli parlamentów i społeczeństwa obywatelskiego w zapewnianiu pełnej przejrzystości i rozliczalności; zaleca zapewnienie rzeczywistego dostępu do wymiaru sprawiedliwości i odszkodowań dla ofiar nadużyć korporacyjnych w krajach rozwijających się, w których realizowane są projekty rozwojowe;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

46. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by zapewniły zgodność działań przedsiębiorstw zaangażowanych w partnerstwa na rzecz rozwoju z celami zrównoważonego rozwoju oraz przestrzeganie przez nie zasad społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw; zdecydowanie popiera skuteczne i szeroko zakrojone rozpowszechnianie i wdrażanie w UE i poza nią wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka oraz podkreśla, że należy podejmować wszelkie niezbędne działania polityczne i legislacyjne, aby uzupełnić luki w skutecznym wdrażaniu wytycznych ONZ, w tym w odniesieniu do dostępu do wymiaru sprawiedliwości; zaleca, by wszystkie przedsiębiorstwa działające w krajach rozwijających się zapewniły poziom przejrzystości zgodny z wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, jeśli chodzi o poszanowanie praw człowieka, pozytywnie przyczyniały się do społecznego i środowiskowego dobrobytu krajów rozwijających się i współpracowały z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego; podkreśla, że państwa członkowskie powinny opracować krajowe plany wdrażania wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, a w szczególności wytycznych OECD dotyczących zachowania należytej staranności na rzecz odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów objętych konfliktem lub wysoce zagrożonych;

47. podkreśla, że w polityce handlowej i rozwojowej UE należy szanować polityczne i gospodarcze pole manewru krajów rozwijających się, w szczególności krajów najsłabiej rozwiniętych, by umożliwić w razie potrzeby utrzymanie kluczowych tarif przywozowych oraz wspieranie tworzenia w lokalnym przemyśle wytwórczym i rolno-przetwórczym miejsc pracy wymagających kwalifikacji i zapewniających godziwe warunki, gdyż branże te mogą być źródłem wyższej krajowej wartości dodanej, rozwoju przemysłu i eksportu oraz dywersyfikacji, a czynniki te mają kluczowe znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego sprzyjającego włączeniu; wzywa UE i jej państwa członkowskie do wspierania konkretnych środków zapewniających płacenie podatków przez wielonarodowe korporacje w krajach, w których uzyskują one zyski, a także do propagowania rzeczywistej sprawozdawczości w sektorze prywatnym w rozbiciu na poszczególne kraje, co poprawi krajową zdolność mobilizacji zasobów i przyczyni się do uczciwej konkurencji;

48. zachęca UE do wspierania bieżącego procesu opracowywania międzynarodowego prawnie wiążącego instrumentu ONZ dotyczącego przestrzegania praw człowieka przez korporacje wielonarodowe i inne przedsiębiorstwa, ponieważ instrument taki wyjaśni obowiązki korporacji wielonarodowych w dziedzinie praw człowieka oraz ich obowiązki wobec państw, a także przyczyni się do wprowadzenia skutecznych środków zaradczych na rzecz ofiar tam, gdzie miejscowe sądownictwo jest wyraźnie niezdolne do skutecznego ścigania tych spółek;

49. z zadowoleniem przyjmuje pogląd Komisji, że należy wspierać strategiczne filary programu godnej pracy MOP, gdyż jest to metoda zwalczania nierówności i wykluczenia społecznego, szczególnie wśród osób najbardziej zmarginalizowanych, w tym kobiet, dzieci, osób starszych i osób niepełnosprawnych; podkreśla, że przedsiębiorstwa powinny wpierać sprawiedliwe traktowanie pracowników, gwarantować bezpieczne i zdrowe warunki pracy, ochronę socjalną i dialog społeczny, a także umożliwiać konstruktywne relacje między pracownikami, kadrą kierowniczą i kontrahentami;

Dalsze perspektywy: działania, jakie należy podjąć, by sektor prywatny został w polityce rozwoju partnerem zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju

50. wzywa instytucje i organy europejskie do utworzenia jasnych, ustrukturyzowanych, przejrzystych i rozliczalnych ram regulujących partnerstwa i sojusze z sektorem prywatnym w krajach rozwijających się, a także podkreśla, że zwiększając rolę sektora prywatnego, należy równocześnie tworzyć odpowiednie gwarancje i budować potencjał instytucjonalny;

51. wzywa UE i jej państwa członkowskie do opracowania jasnej i konkretnej strategii zapewniającej dostosowanie sektora prywatnego do priorytetów rozwojowych rządów krajowych i społeczeństwa obywatelskiego w krajach rozwijających się;

52. wzywa do utworzenia na szczeblu UE sektorowych platform wielostronnych z udziałem sektora prywatnego, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, organizacji pozarządowych, ośrodków analitycznych, rządów partnerskich, darczyńców, organizacji spółdzielczych, przedsiębiorstw społecznych i innych zainteresowanych stron, aby przezwyciężyć zastrzeżenia i brak zaufania wśród partnerów oraz rozwiązywać problemy, które nieprzewidzianie pojawiają się we wspólnych działaniach rozwojowych; w związku z tym podkreśla ważną rolę delegatur UE w poszczególnych krajach jako pośredników w takim dialogu; zauważa, że proponowane przez Komisję udoskonalenie istniejących mechanizmów, np. forum polityki rozwoju, to krok we właściwym kierunku;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

53. uznaje zalecenie Trybunału Obrachunkowego, by Komisja jasno wykazała finansową i rozwojową dodatkowość dotacji UE w projektach obejmujących łączenie instrumentów finansowania; popiera planowane przez Komisję rozszerzenie zakresu łączenia instrumentów finansowania, aby objąć nim obszary wykraczające poza infrastrukturę, np. zrównoważone rolnictwo, sektory społeczne i rozwój lokalnego sektora prywatnego, jeżeli Komisja przedstawi przekonujące argumenty; podkreśla jednak, że wszelkie operacje łączenia źródeł finansowania muszą być w pełni zgodne z zasadami skuteczności rozwoju, np. z zasadą odpowiedzialności za własny rozwój, rozliczalności i przejrzystości, by zapewnić, że operacje te służą osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny mechanizmu łączenia pożyczek z dotacjami oraz do zwiększenia jej zdolności zarządzania projektami obejmującymi łączenie instrumentów finansowania, zgodnie z zaleceniem Trybunału Obrachunkowego; apeluje do Komisji o zdemokratyzowanie struktury zarządzania unijnej platformy na rzecz instrumentów łączonych, a także regionalnych instrumentów łączonych, przez odpowiednią współpracę z wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami na szczeblu lokalnym, w tym rządami partnerskimi, parlamentami krajowymi, podmiotami sektora prywatnego, związkami zawodowymi i lokalnymi społecznościami; wzywa Komisję do zaostrzenia kryteriów przyznawania pomocy w formie dotacji i ustalania ich kwot, a także do szczegółowego określenia wartości dodanej łączenia instrumentów finansowania w poszczególnych projektach;

54. wzywa do rozszerzenia obecnego mandatu EBI dotyczącego udzielania pożyczek państwom trzecim, by zwiększyć jego rolę w osiągnięciu zrównoważonego rozwoju, a w szczególności by bardziej aktywnie uczestniczyć w nowej strategii sektora prywatnego przez łączenie instrumentów finansowania, współfinansowanie projektów i rozwój lokalnego sektora prywatnego; wzywa ponadto do większej przejrzystości i rozliczalności partnerstw i projektów z udziałem EBI; przypomina, że zasadniczym celem działań EBI z zakresu finansowania realizowanych w krajach rozwijających się z wykorzystaniem gwarancji udzielonej EBI przez Unię powinno być zmniejszanie i, w dłuższej perspektywie, eliminacja ubóstwa; zwraca się do EBI i instytucji państw członkowskich finansujących rozwój o zapewnienie, że przedsiębiorstwa otrzymujące ich wsparcie nie unikają opodatkowania;

55. wzywa Komisję, by zagwarantowała powiązanie partnerstw i pożyczek dla sektora prywatnego w krajach o niskich dochodach oraz państwach niestabilnych z bezpośrednimi dotacjami dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego, a także dostosowanie ich do priorytetów rozwojowych danych krajów, aby zapewnić udział obywateli i zainicjować procesy z udziałem wielu zainteresowanych stron – organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władz lokalnych i związków zawodowych;

56. wzywa Komisję do zapewnienia we wszystkich delegaturach Unii przeszkolony i wykwalifikowany personel aktywnie przygotowany do umożliwiania i wdrażania partnerstw z podmiotami sektora prywatnego; zauważa, że zobowiązanie do przyspieszenia powstawania biur EBI przy delegaturach Unii to krok we właściwym kierunku; wzywa Komisję, by stosowała w terenie najlepsze praktyki państw członkowskich, których ambasady są zazwyczaj pierwszym punktem kontaktu dla podmiotów sektora prywatnego;

57. wzywa Komisję do większego zaangażowania, jeśli chodzi o wykorzystywanie jej znaczenia politycznego i możliwości dialogu z rządami partnerskimi i lokalnymi organami władzy, by ułatwić pełniejsze i bardziej pozytywne interakcje z sektorem prywatnym; podkreśla, że krajowe dokumenty strategiczne, krajowe programy orientacyjne i wsparcie budżetowe mogą być najcenniejszymi instrumentami inicjowania reform dotyczących otoczenia biznesowego w krajach partnerskich i wspierania uprzemysłowienia tych krajów; zaleca, by UE poparła plan działań UNCTAD na rzecz inwestycji w cele zrównoważonego rozwoju; zwraca uwagę na fakt, że opracowywanie, tworzenie struktur i wdrażanie partnerstw publiczno-prywatnych jest nadal trudnym i złożonym przedsięwzięciem, a ich powodzenie zależy również od sprzyjającego otoczenia, w którym działają;

58. podkreśla, że odpowiedzialność za skuteczne wspólne działania spoczywa nie tylko na darczyńcach i zaangażowanych przedsiębiorstwach, ale również na rządach partnerskich; wzywa UE do prac nad zintensyfikowaniem tworzenia potencjału krajów partnerskich, by móc ocenić, kiedy należy włączać się w projekty PPP; podkreśla, że dobre zarządzanie, praworządność, ramy potrzebne do zreformowania działalności gospodarczej, środki przeciwdziałania korupcji, zarządzanie finansami publicznymi oraz skuteczne instytucje publiczne mają kluczowe znaczenie dla inwestycji, innowacyjności i rozwoju sektora prywatnego;

Czwartek, 14 kwietnia 2016 r.

59. wzywa do większego skoncentrowania się na lepszej koordynacji działań darczyńców i wspólnym programowaniu, a także do położenia nacisku głównie na osiągnięcie wymiernych wyników i rezultatów rozwoju, aby zmaksymalizować skutki polityki UE w dziedzinie rozwoju i zapewnić pełną rozliczalność wydatków na rozwój;

o

o o

60. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, UNCTAD, UNIDO oraz panelowi wysokiego szczebla ds. programu działań na okres po roku 2015.
